

Lausunto

20.05.2026

Asia: VN/16881/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Edustan

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

ammattillinen tai tieteellinen järjestö

Miten esitys vastaa hallitusohjelman tavoitteisiin

1) Tukeeko esitys tavoitteita vahvistaa psykoterapiapalveluiden saavutettavuutta uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säätämällä ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi.

Kyllä, miksi? [Mahdollistaa ammattitaidon lisääntymistä ja osaamista psykoterapia-alueella niissä oppiaineissa, joita esitys koskee (sosiaali- ja terveydenhuollon ammattialat). Edellytyksenä tälle on, että koulutuksesta vastaavat tahot ovat yliopistolain mukaisia ja, että kouluttajat ovat päteviä kouluttajapsykoterapeutteja, jotka antavat teoreettista koulutusta ja työnohjausta. Opetettävien menetelmien tulee olla tieteelliseen tutkimusnäyttöön perustuvia.]

2) Tukeeko esitys mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantamista kehittämällä perustason mielenterveyspalveluja ja porrasteista hoitomallia?

Kyllä, miksi? [Saavutettavuus voi lisääntyä, jos koulutettuja psykososiaalisten interventioiden osaajia tulisi lisää sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköihin.]

3) Tukeeko esitys lasten ja nuorten terapiatakuuta?

Kyllä, miksi? [Ammattitaito ja saavutettavuus todennäköisesti paranevat, jos SOTE-alalla on psykososiaalisia interventioita osaavia ja siihen tehtävään palkattavia työntekijöitä.]

Esityksen mukaan kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen ensimmäisen taso sisältäisi yhtenäiset edellytykset tuottavan teoreettisen koulutuksen (30 op) lisäksi menetelmällisten opintojen kokonaisuuden (15 op), joka voisi sisältää

koulutusta lyhytinterventioihin tai eri psykoterapiasuuntauksille ja -muodoille yhteisiin terapeuttisiin taitoihin

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen tavoitetta?

Kyllä, miksi? [Se voi antaa yhdenmukaisen pohjan varsinaisten psykoterapeuttikoulutusten toteuttamiseen edellyttäen, että 30+15 op:tä on riittävän hyvin ja tieteelliseen tietoon perustuen koostettu. Opetettavien opintokokonaisuuksien tulee olla johdonmukaisesti toisiaan tukevia ja muodostaa yhtenäinen 45 op:n kokonaisuus sekä teoreettisesti että käytännöllisesti. Taso 1 ja taso 2 koulutuskokonaisuuden yhteenlaskettava pistemäärä voisi olla 45 + 75 op:tä eli 120 op:tä. Psykoterapeutin ammatti on erittäin vaativa ammatti, joka vaatii pitkää koulutusta. Vertailukohtana on Ruotsin vastaava järjestelmä, jossa pistemäärät ovat 60 op + 90 op eli yhteensä 150 op:tä.]

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus palvelujärjestelmän tarpeiden mukaista koulutusta?

Ei, miksi? [45 op:n pistemäärän teoreettinen tausta ei ole yksin riittävä. Taso 1 ei voi johtaa itsenäiseen psykoterapeuttityöskentelyyn. Tarvitaan jatkuvaa työohjausta nimikesuojatuilta psykoterapeuteilta. Tiedeyhteisön tulee tukea teoreettisen taustan riittävyttä. Koulutus ei voi antaa laajaa, itsenäiseen suunnitelmallisen psykoterapiaprosessin läpiviemiseen tarvittavaa osaamista eikä siten pätevyyttä itsenäiseen työskentelyyn tai itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimiseen.]

Palvelujärjestelmien tarvitsemien lyhytinterventioiden vuosittaiseksi koulutustarpeeksi on arvioitu noin 2 000 - 4 000 koulutettavaa vuodessa. Millaisessa yliopistojen ja hyvinvointialueiden työnjaossa ja yhteistyössä lyhytinterventioiden koulutus tulisi toteuttaa, jotta se toteutuisi määrällisesti ja laadullisesti riittävänä? Mahdollistaako esitys tarkoituksenmukaisen työnjaon ja yhteistyön?

Sinänsä termit lyhytterapia ja lyhytterapeutti ovat epäadekvaatteja, koska psykoterapian tulee perustua asiakkaan/potilaan tilanteen arviointiin ja tarvittavan terapiaprosessiin mukaiseen määrittelyyn – aika ei voi olla olennaisin kysymys, vaan millaisen prosessin mikin ongelma vaatii hoidon kannalta. Tieteellisen ja tutkimuksen sekä käytännön mahdollisuuksien tulee ohjata hoidon pituutta ja prosessia.

Rahoituksesta

Toteuttaako esitetty rahoitusmalli esityksen mukaisen koulutuskokonaisuuden toteuttamista?

Ei, miksi? [Ensimmäinen ja toinen rahoitusvaihtoehto eivät takaa sitä. Malli 3 mahdollistaa asian toteutumisen: ”Vaihtoehtoiseksi rahoitusmalliksi on esitetty myös mallia, jossa rahoitus osoitettaisiin kokonaisuudessaan koulutusta järjestäville yliopistoille”.]

Muuta huomioita esitettyyn rahoituksen myöntämiseen ja maksamiseen liittyen?

On tärkeitä huomioida, että on olemassa ammattiryhmiä, jotka ovat edelleenkin olennaisia psykoterapiaosaamisen näkökulmasta. Tulee siis taata, että hakijoina olisivat terveydenhuoltoalan lisäksi sosiaalityön alan opiskelijat (sosiaalityöntekijät, sosionomit). Olisi myös hyvä, että erityisopettajille ja puheterapeuteille mahdollistetaan taso 1:n koulutuksen saaminen, koska heidän oppilaillaan/asiakkailaan on useimmiten terveydenhuollon diagnoosi määriteltyinä. Lisäksi olisi oikeudenmukaista, että sama taustakoulutusvaatimus koskee molempia tasoja - tasoa 1 ja tasoa 2.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilön erikoispätevyys

Huomioita ehdotettuun erikoispätevyyteen ja sen rekisteröimiseen liittyen?

Ei huomioitavaa, kannatamme asiaa.

Muuta huomioitavaa esitykseen liittyen?

Huomiot

Taso 1:n koulutukseen liittyvän työn tulisi tapahtua hyvinvointialueilla integroituna muuhun organisaation psykososiaaliseen työhön, mutta yliopiston akateemisena organisaationa tulee säilyttää autonomiansa opetuksessa. Hyvinvointialueella ei ole riittävästi koulutusresursseja, eikä realistisia mahdollisuuksia kehittää niitä perustehtäviensä ohelle.

Timonen Tero
Suomen käyttäytymisanalyysin ja kognitiivisen käyttäytymisterapian
yhdistys ry.